

Súd: Špecializovaný trestný súd
Spisová značka: 7T/3/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 9522100099
Dátum vydania rozhodnutia: 16. 05. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ján Hrubala
ECLI: ECLI:SK:SSPK:2022:9522100099.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Špecializovaný trestný súd v Pezinku, pracovisko Banská Bystrica rozhodujúc samosudcom JUDr. Jánom Hrubalom, na hlavnom pojednávaní konanom dňa 16. mája 2022 v Banskej Bystrici, v trestnej veci proti obžalovanému B. I., pre zločin založenia, zosnovania a podporovania zločineckej skupiny podľa § 296 Trestného zákona a iné, vedenej pod sp. zn. 7T/3/2022, takto

r o z h o d o l :

obžalovaný B. I., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom A., G. XX/XX,
t.č. vo výkone väzby v ÚVV a ÚVTOS Leopoldov

I.

je vinný, že

od presne nezisteného obdobia roku 2012 do 25.11.2020, odoberal B. I. s prestávkami, počas ktorých bol B. I. vo výkone väzby alebo trestu (od 17.09.2007 do 10.10.2007, od 30.10.2007 do 19.01.2012, od 01.04.2015 do 01.10.2015 a od 10.05.2018 do 22.08.2019), najmä v obci Vinohrady nad Váhom a meste Sereď, od V. M. ako aj ďalších presne nezistených osôb metamfetamín, pričom sa jednalo o maximálne odbery v množstve 100 až 200 gramov metamfetamínu v rámci jedného odberu, v periode, ktorá nebola pravidelná a počas tohto obdobia odovzdal V. M. B. I. celkovo min 1 kg metamfetamínu pri cene 23 Eur za gram, (teda v celkovej výške 23.000,- Eur za metamfetamín) a B. I. v drogovej trestnej činnosti aktívne pokračoval aj po zadržaní V. M., ku ktorému došlo dňa 17.08.2020,

pričom metamfetamín je podľa zákona č. 139/1998 Z. z. o omamných látkach, psychotropných látkach a prípravkoch v znení neskorších predpisov zaradený do II. skupiny psychotropných látok

t e d a

neoprávnene kúpil, predal psychotropnú látku, ktorú prechovával po akúkoľvek dobu a už bol za taký čin odsúdený, čin spáchal závažnejším spôsobom konania (po dlhší čas) a vo väčšom rozsahu

č í m spáchal

obzvlášť závažný zločin nedovolenej výroby omamných a psychotropných látok, jedov alebo prekurzorov, ich držania a obchodovania s nimi podľa § 172 ods. 1 písm. c), písm. d), ods. 2 písm. a), písm. c), písm. e) Trestného zákona s poukazom na § 138 písm. b) Trestného zákona

z a t o s a o d s u d z u j e

podľa § 172 ods. 2 Trestného zákona, § 38 ods. 2 Trestného zákona, § 36 písm. l), § 37 písm. m) Trestného zákona na trest odňatia slobody v trvaní 10 (desať) a pol roka.

Podľa § 48 ods. 3 písm. b) Trestného zákona sa na výkon trestu odňatia slobody obžalovaný zaraďuje do ústavu na výkon trestu odňatia slobody s maximálnym stupňom stráženia.

Podľa § 60 ods. 1 písm. a) Trestného zákona sa obžalovanému ukladá trest prepadnutia veci, a to konkrétne krabica s označením Captain Morgen s obsahom väčšieho množstva čistých prázdnych plastových uzatvárateľných sáčkov (označená ako stopa č. 9) a digitálna váha striebornej farby (zničená počas vykonávania expertízneho skúmania na KEÚ PZ) (označená ako stopa č. 15).

Podľa § 76 ods. 1, § 78 ods. 1 Trestného zákona sa obžalovanému tiež ukladá ochranný dohľad v trvaní 2 (dva) roky.

II.

Podľa § 285 písm. a) Trestného poriadku súd obžalovaného B. I., nar. XX.XX.XXXX o s l o b o d z u j e spod obžaloby ÚŠP GP SR zo dňa 23.03.2022 sp. zn. VII/2 Gv 132/21/1000-37 pre skutok v obžalobe číslovaný ako 1) právne kvalifikovaný ako zločin založenia, zosnovania a podporovania zločineckej skupiny podľa § 296 Trestného zákona, ktorého sa mal dopustiť na tom skutkovom základe,

ž e

v presne nezistenom čase, pôsobiac najmenej od roku 2010 až do zadržania jednotlivých členov zločineckej skupiny, resp. osôb činných pre zločineckú skupinu, prevažne v Trnavskom kraji a v okolí, s cieľom páchania predovšetkým drogovej trestnej činnosti, bola založená zločinecká skupina, kde od jej založenia na najvyššej riadiacej a koordinačnej úrovni bol A. H., ktorý zločineckú skupinu riadil a koordinoval jej členov na nižšie postavených úrovniach hierarchie, pri páchaní rôznej, predovšetkým drogovej trestnej činnosti, na stredných úrovniach hierarchie v skupine sa nachádzali, okrem iných, osoby O. Y. prezývaný „Lolo“, T. B. prezývaný „Farár“, V.P. prezývaný „Funes“, V. M., W. C., P. Z., M. R. prezývaný „Kajlavý“, ktorí plnili svoje úlohy v rámci skupiny pri páchaní najmä drogovej trestnej činnosti, pričom každý člen na nižšom stupni zabezpečoval, či už osobne, alebo prostredníctvom ďalších členov skupiny, resp. doteraz presne nezistených páchatel'ov výrobu drog - metamfetamínu, ktorý následne distribuovali hlavne v Trnavskom kraji a jeho okolí, pričom pre uvedenú zločineckú skupinu boli činné osoby M. A. prezývaný „Dlhý“, U. R., O. A., M. C., M. B., T. Q., L. W., P. I., P. L., M. A., B. I., Z. L., M. P., V. O., ktoré konali na základe pokynov členov zločineckej skupiny, kde postavenie a činnosť osôb v rámci skupiny bolo nasledovné; O. Y. a T. B. si zabezpečovali tabletky a aj iné prekurzory na výrobu metamfetamínu a to najmä od osôb T. H., T. C. a M. O., z ktorých O. Y. a T. B., resp. prostredníctvom tzv. „varičov“, ku ktorým patril P. C. a O. F., W. C. a T. Q. vyrábali metamfetamín, ktorí prostredníctvom svojej siete dilerov, ku ktorým patril aj P. Z., M. R., L. W., P. I., P. L., M. A., P. K. predávali metamfetamín menším, doposiaľ nestotožneným dilerom, resp. konečným spotrebiteľom; obv. V. M. si zabezpečoval tabletky a aj iné prekurzory na výrobu metamfetamínu, kde výrobu metamfetamínu pre V. M. zabezpečoval najmä O. F., P. C., ktorého tzv. „pravou rukou“ bol od roku 2016 M. R., ktorým tabletky potrebné na výrobu metamfetamínu dodával A. Q. a od roku 2017 aj T. C., pričom následne po vyrobení metamfetamínu, tento bol odovzdaný V. M., ktorý prostredníctvom svojej siete dilerov, ku ktorým patrila aj M. B., B. I., Z. L., M. P., V. O., N.N., predávali metamfetamín menším, doposiaľ nestotožneným dilerom, resp. konečným spotrebiteľom, kde ako sprostredkovateľ pri zabezpečovaní tabliet na výrobu metamfetamínu a pri distribúcii metamfetamínu medzi V. M. a P. C. pôsobila U. R., ako vtedajšia družka P. C.; V.P., ktorý tvoril tzv. „dvojičku“ s T. H., si zabezpečovali tabletky a aj iné prekurzory na výrobu metamfetamínu, kde metamfetamín im vyrábala aj P. C., pričom získaný metamfetamín prostredníctvom svojich dilerov, ku ktorým patrili aj M. A., O. A., M. C., predával konečným spotrebiteľom; W. C., bývalá manželka P. C., sa podieľala na výrobe metamfetamínu ako tzv. „varič“, pričom takto vyrobený metamfetamín od W. C. odoberal aj P. C. v prípade, že sám mal prestávku vo výrobe metamfetamínu a tento následne postupoval svojím dilerom, ku ktorým patrila M. B., ktorá ho distribuovala konečným spotrebiteľom,

pričom sa členovia zločineckej skupiny navzájom podporovali tak, že v prípade výpadku metamfetamínu, resp. prekurzorov určených na výrobu metamfetamínu si pomáhali vzájomne so zabezpečením týchto

látok tak, aby nebola narušená distribúcia metamfetamínu, resp. prekurzorov určených na výrobu metamfetamínu v rámci celej štruktúry zločineckej skupiny od jej riadiacich zložiek až po samotných konzumentov, pričom celá, takto riadená a dôsledne koordinovaná činnosť, bola vykonávaná za účelom zisku pre jednotlivých členov a osôb činných pre zločineckú skupinu, nakoľko nebolo dokázané, že sa stal skutok, pre ktorý je obžalovaný stíhaný.

o d ô v o d n e n i e :

Prokurátor ÚŠP GP SR podal dňa 23.03.2022 obžalobu na B. I. pre trestné činy - zločin založenia, zosnovania a podpory zločineckej skupiny podľa § 296 Trestného zákona a obzvlášť závažný zločin nedovolennej výroby omamných a psychotropných látok, jedov alebo prekurzorov, ich držania a obchodovania s nimi podľa § 172 ods. 1 písm. c), d), ods. 2 písm. a), c) e) Trestného zákona s poukazom na § 138 písm. b) Trestného zákona na tom skutkovom základe ako je citovaný aj v bodoch I. a II. tohto rozsudku

Po preštudovaní spisového materiálu a jeho preskúmaní podľa § 241 Trestného poriadku súd konajúc samosudcom vo veci nariadil hlavné pojednávanie, obžalobu teda prijal a v rámci hlavného pojednávania vykonal - s poukazom na ďalšie uvedené okolnosti - relatívne krátke dokazovanie, pričom ešte predtým právoplatne rozhodol o ponechaní obžalovaného vo väzbe.

Na hlavnom pojednávaní obžalovaný učinil vyhlásenie o tom, že je vinný zo spáchania skutku uvedeného pod bodom 2 obžaloby (tzv. drogová trestná činnosť páchaná kúpou a predajom omamných a psychotropných látok) a pokiaľ ide o skutok v bode 1 obžaloby (činnosť pre zločineckú skupinu), obžalovaný uviedol, že je nevinný. Na základe vzniknutého stavu súd v zmysle Trestným poriadkom predpísaného postupu položením spolu piatich otázok si overil, že obžalovaný si je vedomý následkov vyhlásenia viny za jeden zo žalovaných skutkov, vyhlásenie prijal a rozhodol, že vykoná len dôkazy súvisiace s výrokom o vine ohľadne bodu 1 obžaloby a s výrokom o treste. Prokurátor potom modifikoval svoj návrh na vykonanie dokazovania na čítanie výpovedí nižšie vymenovaných svedkov a na oboznámenie registra trestov.

* * *

Obžalovaný v rámci svojej výpovede na hlavnom pojednávaní, nespochybňujúc obchodovanie s drogami v rozsahu a spôsobom, ako sa k trestnej činnosti priznal, uviedol, že on nebol členom žiadnej zločineckej skupiny a nevedel, že by v Seredi nejaká zločinecká skupina existovala. Ohľadne dokazovania súvisiaceho s trestom potom popísal svoje rodinné i majetkové pomery a uviedol tiež, čo, okrem príjmu z predaja drog, bolo zdrojom jeho obživy - pomáhal bratovi „na stavebných fuškách“, dovážal, opravoval a predával autá, opravoval mobilné telefóny.

Zo svedkov, ktorých výpovede boli na návrh prokurátora a so súhlasom obžalovaného čítané (C., Y., B., M., M.) o „skupine“ hovoril najmä T. C., ktorého relevantná podstatná časť výpovede bude ďalej citovaná. Z ostatných svedkov časť B. I. poznala a títo svedkovia potvrdzovali to, k čomu sa obžalovaný priznal - teda, že obchodoval z drogami. Popisovali tiež, ako fungovala v Seredi distribúcia drog a kto sa jej zúčastňoval, svedok V. M. hovoril aj o tom, že „všetci sme boli tak nejak pavučinovo a reťazovo poprepájaní“. M. B. uviedla, že obžalovaný I. bol „M. díler“, ale drogy bral aj od nej. O. Y. považoval skupinu za „jeden celok“, A. H. požíval najväčšiu autoritu a V. M. mal pod sebou „mnoho dílerov“ (o I. nehovorí). Ako o človeku, ktorý „robil s drogami“ hovorí aj svedok M..

Ani jeden zo svedkov okrem neurčitej hierarchizácie spočívajúcej skôr v akejsi del'be práce nehovorí nič o vzťahoch podriadenosti či nadriadenosti, ani o následkoch za nesplnenie pokynov „vyššie postavených“ a možno konštatovať, že celý „biznis s drogami“ opisujú ako dobre organizovanú spoluprácu medzi osobami, ktoré sa poznajú a v zásade nemajú medzi sebou žiadne vážne problémy, nepociťujú jeden pred druhým strach a snažia sa čo najviac omamných a psychotropných látok vyrobiť a čo najviac predáť, pričom každý zo zúčastnených z tohto „biznisu“ profituje.

* * *

Podstata a meritum veci, samozrejme okrem úvah o treste, sa na základe vzniknutej situácie (súd nemal pochybnosti o „dílovaní drog“ v zmysle priznanej viny a predmetnú trestnú činnosť na základe priznania neoveroval) sústredila na posúdenie dvoch v zásade právnych otázok, konkrétne

- (A) či opisovaná skupina ľudí (aj prokurátor v skutku však v súvislosti s obžalovaným túto „skupinu“ definuje ako „V. M. a ďalšie nezistené osoby, od ktorých obžalovaný odoberal metamfetamín“) vykazovala znaky zločineckej skupiny
- (B) či si obžalovaný kúpou a následným predajom drog bol vedomý, že je takýmto spôsobom „činný“ pre skupinu ľudí, ktorá vykazuje znaky skupiny zločineckej, nakoľko aj v prípade „činnosti“ pre skupinu ide o úmyselný trestný čin zahŕňajúci v rámci povinného posúdenia subjektívnej stránky trestného činu skúmanie vedomostnej zložky a teda formy či už priameho alebo nepriameho úmyslu alebo vedomej či nevedomej nedbanlivosti.

Na obidve tieto otázky súd odpovedal negatívne. Teda dospel k záveru, že skupina obchodníkov s omamnými a psychotropnými látkami opísaná v bode 1 obžaloby na základe vykonaného dokazovania v tejto veci nevykazuje znaky zločineckej skupiny (A) a aj keby išlo o zločineckú skupinu, obžalovaný B. I. nemal vedomosť o jej štruktúre, miere organizovanosti, on „len“ pre svoje obohatenie jednoducho kupoval a predával drogy (B) od osôb, o ktorých, vedel, že s drogami obchodujú .

K odrážke označenej (A)

Pokiaľ ide o všeobecné úvahy týkajúce sa trestnej činnosti páchanej viacerými osobami, je potrebné uviesť nasledovné :

Skupinu osôb a organizáciu v Trestnom zákone definuje § 129, ktorý v znení účinnom v čase skutku stanovoval, že v odseku

1/ - skupinou osôb sa na účely tohto zákona rozumie najmenej tri osoby

2/ - organizovanou skupinou sa na účely tohto zákona rozumie spoločenie najmenej troch osôb na účel spáchania trestného činu s určitou deľbou určených úloh medzi jednotlivými členmi skupiny, ktorej činnosť sa v dôsledku toho vyznačuje plánovitosťou a koordinovanosťou, čo zvyšuje pravdepodobnosť úspešného spáchania trestného činu

4/ - zločineckou skupinou sa na účely tohto zákona rozumie štruktúrovaná skupina najmenej troch osôb, ktorá existuje počas určitého časového obdobia a koná koordinovane s cieľom spáchať jeden alebo viacej zločinov, trestný čin legalizácie výnosu z trestnej činnosti podľa § 233 alebo niektorý z trestných činov korupcie podľa 8. hlavy III. dielu osobitnej časti na účely priameho alebo nepriameho získania finančnej alebo inej výhody.

Činnosťou pre zločineckú skupinu sa rozumie úmyselná účasť v takej skupine alebo iné úmyselné konanie na účel zachovania existencie takej skupiny alebo spáchania trestných činov uvedených v ods. 4 alebo 5 (v rámci týchto odsekov je definovaná zločinecká a teroristická skupina) takou skupinou (musí teda ísť o spáchanie o.i. jedného alebo viacej zločinov „takou skupinou“, teda, samozrejme, nie každé konanie „na účel spáchania zločinov“ je činnosť pre zločineckú skupinu). Podporou zločineckej skupiny sa rozumie úmyselné konanie spočívajúce v poskytnutí finančných alebo iných prostriedkov, služieb, súčinnosti alebo vo vytváraní iných podmienok na účel založenia alebo zachovania existencie takej skupiny alebo spáchania trestných činov uvedených v ods. 4 alebo 5 takou skupinou. V súvislosti s páchaním trestnej činnosti viacerými páchatelmi je potrebné vyššie uvedený výpočet doplniť aj o ustanovenie § 20 Trestného zákona, kde je uvedené, že ak bol trestný čin spáchaný spoločným konaním dvoch alebo viacerých páchatel'ov (spolupáchatelia), zodpovedá každý z nich, ako keby trestný čin spáchal sám.

Niet sporu o tom, že nie všetci spolupáchatelia alebo členovia zoskupenia (samozrejme, okrem obžalovaných osôb) musia byť identifikovaní generálami, ktoré umožňujú nezameniteľnosť označených osôb a nie je vylúčené, že v skupinových veciach, kde prebiehajú trestné stíhania oddelene, môže nastať situácia, že v jednom konaní sa existencia štruktúrovanosti zoskupenia v kvalite zločineckej skupiny preukáže a v druhom či treťom nie, prípadne niektoré mená pôvodne zahrnuté do zoskupenia v ďalšom priebehu trestných stíhaní „vypadnú“. Bolo by však minimálne zvláštne (s výnimkou uzavretých dohôd o vine a treste, kde obžalovaní bez ďalšieho nesú bremeno priznania sa), ak by v jednom konaní určité zoskupenie ako zločinecká skupina uznané bolo a v druhom v zásade to isté konanie by bolo charakterizované ako skupina organizovaná, prípadne spolupáchatel'stvo. Za rovnako minimálne

zvláštnu možno charakterizovať situáciu, v rámci ktorej viacero osôb vzájomne sa poznajúcich, rešpektujúcich sa (nebojujúcich o „vplyv na území“ v zmysle teritória pôsobnosti alebo „oblasti pôsobenia trestnej činnosti“) tvorí v jednom regióne päť, šesť alebo viac zločineckých skupín s prelínaním sa členov v danom čase.

Samosudca rozhodujúci v tejto veci je dokonca toho názoru, že prelínanie sa členov v čase existencie viacerých zločineckých skupín v danom teritórii (takúto existenciu viacerých skupín však a priori nevylučuje), nesúrodý popis skutku a najmä „opis činnosti skupiny raz tak a raz, hoci len v detailoch, onak“ doslova nie je možný. Inak povedané, založiť (zosnovať, byť členom...) možno dva i viac podnikateľských subjektov, ale z povahy veci vyplýva, že produktom „autorov“ (členov, podporovateľov...) kriminálneho zoskupenia môže byť len jedno kriminálne zoskupenie. Jeho personálny substrát o rozsah činnosti sa, samozrejme, môže obmieňať, nie všetci členovia a podporovatelia musia o všetkom vedieť a môžu byť súčasťou len napríklad vetiev činnosti zoskupenia, jednotlivé popisy konaní i osoby môžu pribúdať, ale ak existuje skupina, na čele ktorej má stáť v tomto prípade A. H., tak zločinecká skupina okolo A. H. môže byť len jedna a popis jej činnosti vrátane hierarchizácie jej členov, podporovateľov a osôb činných pre skupinu musí byť súrodý a aspoň v základných rysoch jednotný. (Samosudca dodáva, že argumentácia obsiahnutá v tomto a predchádzajúcom odseku je len podporná a zďaleka nie tieto právne závery súdu sú dôvodom neakceptácie existencie skupiny majúcej znaky skupiny zločineckej - súdu sú však známe minimálne tri ďalšie veci riešené na Špecializovanom trestnom súde, v rámci ktorých opis činnosti v podstate tej istej skupiny nie je koherentný a evokuje stav viacerých skupín rozdielného zloženia a zďaleka nie vo všetkom zhodnej hierarchizácie, pričom vo vzťahu k v tomto konaní obžalovanému stále ide o to isté - organizovanie výroby predaja drog a benefitovanie z tohto obchodu.) Ešte v rámci úvodu tejto časti odôvodnenia rozsudku je potrebné pripomenúť, že pri skúmaní znakov trestnej činnosti páchanej viacerými osobami (kriminálnej skupiny) je potrebné začínať najmiernejšou formou a nie tak, ako sa sčasti ustálila stále pretrvávajúca prax najmä orgánov činných v prípravnom konaní, ktorá pri právnom hodnotení (aj jednoduchého organizovania „biznisu s drogami“) preferuje zločineckú skupinu a opomína znaky spolupáchateľstva a organizovanej skupiny. Hoci definícia pojmu zločinecká skupina prešla vývojom, ktorý v konečnom dôsledku takúto formu zoskupenia zjednodušil (v súlade s názorom uvedeným v obžalobe - jej rituálnosť i hierarchizáciu v podstate „zjemnil“) a definuje ju v súlade s Dohovorom OSN proti nadnárodnému organizovanému zločinu z 15. decembra 2010 (Dohovor pre SR nadobudol platnosť 2. januára 2004), stále platí, že ide o najväčšiu formu zoskupenia viacerých osôb, ktorá sa musí vyznačovať súborom znakov, ktorý ju odlišuje od organizovanej skupiny. Netreba pritom zabúdať, že aj spáchanie trestného činu organizovanou skupinou zvyšuje jeho nebezpečnosť pre spoločnosť oproti trestnému činu spáchanému spolupáchateľmi alebo páchatelmi a účastníkmi. Organizovaná skupina je takisto sofistikovaným zoskupením ľudí, ktoré spočíva v spolčení členov skupiny, v delbe určených úloh a vyznačuje sa tiež plánovitosťou a koordinovanosťou, čo zvyšuje pravdepodobnosť úspešného spáchania trestného činu.

Stanoviť deliacu čiaru medzi organizovanú a zločineckú skupinu a v konečnom dôsledku aj spolupáchateľstvo je výzvou pre každé konanie, kde sa skúma trestnoprávna zodpovednosť viacerých na protiprávnom konaní spolupracujúcich osôb. Aj tu je však potrebné uplatňovať výklad zákona, ktorý v tom ktorom prípade je priaznivejší pre tých, ktorých vina sa posudzuje a na to, aby bolo možné konštatovať páchanie trestnej činnosti zločineckou skupinou, musia byť preukázané všetky faktory, ktoré takúto skupinu charakterizujú. Najväčšou výzvou pre žalobcu v týchto prípadoch je dokázať štruktúrovanosť takejto skupiny, ktorá spočíva v jej hierarchizácii, relatívne pevnom rozdelení úloh a často tiež v tom, že pravidlá činnosti skupiny sú vynútiteľné aj násilím, prípadne inými hrozbami spojenými s „vystúpením z vlaku“. Ak teda žalobca chce preukázať existenciu zločineckej skupiny v rámci dokazovania, musí uniesť dôkazné bremeno a predkladať súdu dôkazy, ktoré takúto štruktúrovanosť naozaj vysokého stupňa preukážu.

To okrem iného znamená aj zisťovanie vzťahov medzi jednotlivými členmi skupiny, ich zaradenie do štruktúry, dokazovanie zamerané na vynútiteľnosť pravidiel a podobne.

Základný rozdiel medzi organizovanou a zločineckou skupinou spočíva v tom, že spolčenie v rámci zločineckej skupiny musí mať štruktúrovaný charakter. Na konštatovanie takejto štruktúrovanosti nestačí to, aby činnosť zoskupenia mala určité znaky plánovitosti a koordinovanosti za účelom dosiahnutia cieľa. Aby bolo možné konštatovať najvyššiu formu organizovaného zločinu, k plánovitosti a koordinovanosti konania založenej na dobrovoľnosti musí pristúpiť aj existencia relatívne prísnych pravidiel typických pre

najvyššiu formu kriminálneho zoskupenia, ktoré sú osobami stojacimi na najbližších pozíciách takejto skupiny vynúiteľné, resp. je evidentné, že nevykonanie pokynov a záujmov „zhora“ má za následok postih - či už násilný alebo jednoduché „zosadenie z pozície“, ktorá umožňuje profit vyplývajúci z vysokej organizovanosti skupiny a sofistikovanosti jej riadenia. Navyiac, na rozdiel od organizovanej skupiny, zločinecká skupina je organizačne členitejšia, hlavne vertikálne, a ďaleko formálnejšia (nemusí ísť o oficiálne, písomné alebo inštitucionalizované formalizovanie vzťahov) v zmysle vzťahov nadriadenosti a podriadenosti jej zložiek - teda ako bolo uvedené, to všetko bez ohľadu na existenciu či neexistenciu písomných alebo inak formálne zakotvených pravidiel. Na týchto záveroch nič nezmenili ani posledné rozhodnutia Najvyššieho súdu SR, i keď v skutku - rituály v skupine a demonštrácie jej sily už nemusia byť prítomné, a napriek tomu kriminálne zoskupenie za zločineckú skupinu považovať možno.

Samosudca rozhodujúci vo veci považuje za potrebné uviesť i presné citácie §§ 20 a 21 Trestného zákona a rozvíť niektoré ďalšie úvahy aj pokiaľ ide o aktuálnu judikatúru a tiež dostupné definície týkajúce sa organizovanej trestnej činnosti.

V zmysle § 20 Tr. zák. ide o spolupáchateľstvo, ak bol trestný čin spáchaný spoločným konaním dvoch alebo viacerých páchatel'ov (spolupáchatelia), pričom vtedy zodpovedá každý z nich, ako keby trestný čin spáchal sám.

V zmysle § 21 Tr. zák. je účastník na dokonanom trestnom čine alebo na jeho pokuse ten, kto úmyselne (už tu zákonodarcu počíta so „zosnovateľom“)

- zosnoval alebo riadil spáchanie trestného činu (organizátor)
- naviedol iného na spáchanie trestného činu (návodca)
- požiadal iného, aby spáchal trestný čin (objednávateľ)
- poskytol inému pomoc na spáchanie činu, najmä zadovážením prostriedkov, odstránením prekážok, radou, utvrdzovaním v predsavzatí, sľubom pomôcť po čine (pomocník).

Vzhľadom tieto na definičné formulácie je teda zrejmé, že môže byť ťažšie nájsť správne rozlišovacie kritériá najmä pri určení, či mal byť čin spáchaný organizovanou a zločineckou skupinou. V tejto súvislosti si možno vypomôcť najmä existujúcou rozhodovacou praxou Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, pričom nižšie uvedené závery nie je dôvod korigovať.

Vychádzajúc z judikovaného rozhodnutia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 2Tost/8/2012 zo dňa 09.05.2012 (Rt-51/2013) možno uviesť nasledovné úvahy a závery (niektoré budú opakovaním už uvedeného, len s odkazom na konkrétny zdroj):

Zločinecká skupina je relatívne časovo a organizačne stabilná skupina najmenej 3 osôb, ktorej cieľom je páchať koordinovanú trestnú činnosť vo forme zločinov a činov uvedených v § 129 ods. 4 Tr. zák. Zločinecká skupina (na rozdiel od organizovanej) je charakteristická aj vertikálnou organizačnou štruktúrou s formálnymi znakmi nadriadenosti a podriadenosti v jej rámci a so sofistikovaným riadením. Organizačná štruktúra spolu so sofistikovaným riadením, medzi ktoré patrí dôsledné plánovanie činnosti (hlavne dlhodobé a strategické), operatívne riadenie zložiek štruktúry pre dosiahnutie už konkrétnych cieľov, kontrola zložiek skupiny a spätná väzba na vyvodenie dôsledkov a opatrení pre jej ďalšiu činnosť do budúcnosti (plánovanie a zvyšovanie jej úspešnosti) sú tie zásadné rozdiely, ktoré túto skupinu odlišujú z hľadiska formy a obsahu od riadenia organizovanej skupiny, t.j. nižšej formy organizovaného zločinu.

U oboch skupín ide teda o spolčenie najmenej troch osôb, ktoré pre uľahčenie spáchania trestnej činnosti konajú s určitou plánovitosťou, koordinovanosťou, t.j. deľbou úloh v ich rámci. U zločineckej skupiny však ide o oveľa závažnejšiu (najvyššiu) formu organizovaného zločinu. Dosiahnutie cieľa zločineckou skupinou (oproti organizovanej skupine) je podmienené oveľa sofistikovanejším (strategickým a operatívnym) riadením, ktoré je porovnateľné s riadením stabilných organizácií, príp. podnikateľských subjektov.

Pre odlišenie týchto skupín je preto potrebné vychádzať z obecných poznatkov teórie riadenia, ktorá sa zaoberá formami usporiadania častí do celku, organizáciou a riadením týchto celkov za účelom dosiahnutia stanovených cieľov. Pritom je celkom irelevantné, či ide o ciele legálne či nelegálne, ktoré sú predmetom záujmu Trestného práva, pretože obecné princípy riadenia u oboch sú totožné.

Na rozdiel od organizovanej skupiny je zločinecká skupina organizačne oveľa členitejšia (hlavne vertikálne) a ďaleko formálnejšia v zmysle vzťahov nadriadenosti a podriadenosti jej zložiek. Jednotliví členovia skupiny majú vopred určené funkcie a okruhy vykonávaných činností (J. M., J. J.: „K problematike zločineckej skupiny“; Justičná revue č. 8-9/2005). Práve táto štruktúra zločineckej skupiny a sofistikovaná forma jej riadenia v podstatnej miere zvyšujú nebezpečenstvo konania skupiny, t.j.

pravdepodobnosť úspešného dosiahnutia cieľa (obdobne Rt-45/1986; Rt-53/1976-II.). Tieto znaky majú pritom podstatný vplyv aj na jej relatívnu stabilitu v čase, ako ďalší z rozdielových znakov zločineckej skupiny oproti organizovanej skupine.

Organizovaná skupina síce tiež využíva a zapája do svojej činnosti páchatelov (iné osoby), ktorí vykonávajú činnosť potrebnú pre uľahčenie spáchania trestného činu, avšak bez vyššie popísaného inštitucionálneho vyjadrenia (uzn. NS SR sp. zn. 2Ndt/27/2015 zo dňa 11.01.2016). Účel založenia zločineckej skupiny spočíva v maximalizácii kriminálne relevantného efektu (uzn. NS SR sp. zn. 1TdoV/14/2013 zo dňa 11.06.2019 - Tpj 40/2021).

Obdobne formuloval rozdiely medzi organizovanou a zločineckou skupinou Najvyšší súd Slovenskej republiky aj v rozhodnutí sp. zn. 5Ndt/18/2012 zo dňa 06.12.2012, keď uviedol, že na rozdiel od organizovanej skupiny, ktorú charakterizuje určité rozdelenie úloh medzi jej členmi, pre zločineckú skupinu nestačí iba rozdelenie úloh, ale sa vyžaduje aj určitá vnútorná organizačná štruktúra. Pre túto vnútornú organizačnú štruktúru sú charakteristické stabilne usporiadané vzťahy medzi jednotlivými zložkami, ktoré uvedenú skupinu tvoria. Vzájomné vzťahy sú striktné vymedzené najmä z toho hľadiska, ktorá zložka je nadriadená a predstavuje riadiace centrum, ktorá zložka je podriadená a predstavuje stredný článok, ktorý zaisťuje konanie ďalšieho, výkonného článku. Zločineckú skupinu tiež charakterizuje relatívna stálosť a prísne dodržiavanie interných pravidiel (tzv. kódex organizácie), ktorých nerešpektovanie je sankcionovateľné prostriedkami skupiny v rámci jej vnútornej štruktúry. (Tu je však potrebné dodať, že vo svetle „vývoja zločineckých skupín“ dnes už viac preferujúcich „mäkké“ metódy riadenia, kde následky „vystúpenia z vlaku“ alebo iné excesy nemusia mať zdravie a život postihujúce následky, takýto „kódex“ nemusí mať nielenže písomnú, ale ani konkludentnú formu - stačí ak je zrejmé, že exces má za následok vylúčenie z benefitov činnosti skupiny.)

Sankčná vynútiteľnosť vlastných pravidiel skupiny je primárne daná vedomím vzťahu nadriadenosti a podriadenosti v rámci skupiny a možným násilným pôsobením na podriadenú osobu. Pre nadriadené články je tiež podstatné, aby riadne prebiehal tzv. finančný transfer od podriadených štruktúr, ktorým sa napĺňa účel (zmysel) vytvorenia zločineckej skupiny (rozs. NS SR sp. zn. 2To/9/2014 <aspi://module='JUD'&link='JUD1490690SK'&ucin-k-dni='30.12.9999'> zo dňa z 26.11.2014).

Na účely výkladu definičného pojmu „zločinecká skupina“ si možno (len do istej miery) pomôcť aj definíciami obdobných pojmov v medzinárodných dokumentoch:

V zmysle čl. 2 písm. a) Dohovoru OSN proti nadnárodnému organizovanému zločinu č. 621/2003 Z.z. sa pod označením „organizovaná zločinecká skupina“ rozumie štruktúrovaná skupina troch alebo viacerých osôb, ktorá existuje počas určitého časového obdobia a koná koordinovane s cieľom spáchať jeden alebo viacej závažných trestných činov alebo trestných činov ustanovených podľa tohto dohovoru na účely získania finančnej alebo inej materiálnej výhody priamo alebo nepriamo.

Zrejme najobsiahlejšia definícia pojmu „organizovaný zločin“ bol uvedená v dokumente Rady EÚ č. 6204/97/2 zo dňa 25.02.1997, avšak len na účely vytvorenia jednotného evidenčného mechanizmu slúžiaceho na štatistické zhromažďovanie a analýzu informácií o medzinárodnom organizovanom zločine v rámci jednotlivých štátov EÚ. Pomocou jedenástich kritérií bola sformulovaná charakteristika pojmu „organizovaný zločin“ (organised crime) s tým, že musí byť naplnených aspoň šesť z týchto kritérií, z toho štyri obligatórne, aby bolo možné trestný čin v zhromažďovanej evidencii takto klasifikovať:

- obligatórne kritériá:

o spolupráca viac ako dvoch osôb

o dlhšie trvajúce alebo časovo neobmedzené pôsobenie

o podozrenie zo spáchania závažných trestných činov

o určované snahou o zisk a (alebo) moc

- fakultatívne kritériá:

o každá osoba má vlastné určené úlohy

o používanie určitej formy disciplíny a kontroly

o používanie násilia alebo iných prostriedkov vhodných na zastrašovanie

o ovplyvňovanie politiky, médií, verejnej správy, súdov (OČTK) alebo ekonomiky

o využívanie komerčných alebo obchodných štruktúr

o zapojenie do prania špinavých peňazí

o pôsobenie na medzinárodnej úrovni.

V rámci Európskej únie bola rámcovým rozhodnutím Rady č. 2008/841/SVV zo dňa 24.10.2008 o boji proti organizovanému zločinu prijatá definícia „zločineckej organizácie“ s tým, že je to štruktúrovaná skupina, ktorá existuje dlhšie obdobie, ktorú tvoria viac ako dve osoby páchajúce spoločne trestné činy, za ktoré možno uložiť trest odňatia slobody alebo ochranné opatrenie s hornou hranicou najmenej 4

roky alebo prísnejší trest, aby priamo alebo nepriamo získali finančný alebo iný hmotný prospech. Tým bola zmenená predchádzajúca (prvá) definícia zločineckej organizácie upravená v texte Jednotnej akcie (Joint Action) zo dňa 21.12.1998 č. 98/733/SVV; L-351 Ú.v. EÚ).

Napriek týmto snahám o aproximáciu právnej úpravy a legislatívneho vymedzenia organizovaného zločinu (zločineckých skupín) pretrváva v jednotlivých členských štátoch EÚ v tomto smere nejednotnosť. Európska komisia priznala, že vyššie uvedené rámcové rozhodnutie č. 2008/841/SVV naďalej umožňuje členským štátom nezaviesť pojem „zločinecká organizácia“ a ďalej uplatňovať existujúce ich vnútroštátne trestné právo (správa EK zo dňa 07.07.2016 - COM/2016/448, str. 10).

Vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti bola potom v konečnom dôsledku pre súd pri zisťovaní podmienok uznania či neuznania viny za trestný čin podľa § 296 Trestného zákona rozhodujúca vnútroštátna právna úprava Slovenskej republiky obsiahnutá najmä v zákone č. 300/2005 Z.z. a výklad dotknutých ustanovení, ktorý v svojej rozhodovacej praxi ponúka Najvyšší súd Slovenskej republiky (viď vyššie).

Aplikujúc vyššie uvedené právne úvahy a definičné formulácie možno vo vzťahu k teraz posudzovanému prípadu konštatovať, že súd nezistil obligatórne existujúce znaky zločineckej skupiny v miere umožňujúcej takúto definíciu, ktoré by nasvedčovali jej reálnej existencii.

Tu súd opäť poukazuje na zákonom definované rozdiely medzi zložením (fungovaním) organizovanej skupiny a zločineckej skupiny. Naplnenie znakov, vďaka ktorým možno nejakú skupinu osôb označiť za „zločineckú“, je potrebné jasne premietnuť aj do formulácie skutkovej vety obžaloby, keďže už samotným založením takej skupiny dochádza k spáchaniu konkrétneho trestného činu (§ 296 Tr. zák.). Priamo zo skutkovej vety by teda malo vyplývať, v čom spočíva vyššia organizačná členitosť (hlavne vertikálna) skupiny, jej vyššia formálna štruktúrovanosť, ba aj jej sofistikovanejšie riadenie, t.j. zásadné rozdiely oproti organizovanej skupine tak, ako bolo už vyššie uvedené.

V tomto prípade možno vyššiu formálnu štruktúrovanosť na základe obžaloby dedukovať len z toho, že „na najvyššej koordinačnej úrovni bol A. H.“, mala sa páchať „rôzna, predovšetkým drogová trestná činnosť“ a „na stredných úrovniach hierarchie v skupine sa nachádzali, okrem iných, osoby O. Y. prezývaný „Lolo“, T. B. prezývaný „Farár“, V.P. prezývaný „Funes“, V. M., W. C., P. Z., M. R. prezývaný „Kajlavý“, ktorí plnili svoje úlohy v rámci skupiny pri páchaní najmä drogovej trestnej činnosti, pričom každý člen na nižšom stupni zabezpečoval, či už osobne, alebo prostredníctvom ďalších členov skupiny, resp. doteraz presne nezistených páchatel'ov výrobu drog - metamfetamínu, ktorý následne distribuovali hlavne v Trnavskom kraji a jeho okolí, pričom pre uvedenú zločineckú skupinu boli činné osoby M. A. prezývaný „Dihý“, U. R., O. A., M. C., M. B., T. Q., L. W., P. I., P. L., M. A., B. I., Z. L., M. P., V. O., ktoré konali na základe pokynov členov zločineckej skupiny....“. V ďalšej časti obžaloby sa popisuje, kto dovážal tabletky potrebné na výrobu drog, kto „varil“, kto drogy predával a ako bol zabezpečený „výpadok metamfetamínu“ v zmysle, že „členovia zločineckej skupiny sa (v takomto prípade) navzájom podporovali.

Tu je potrebné vo všeobecnosti uviesť, že výroba, distribúcia a predaj omamných a psychotropných látok si vo veľkej väčšine prípadov vyžaduje spoluprácu viacerých osôb a niet sporu o tom, že niekto musí zaobstaráť (doviezť) prekurzory, niekto musí drogu pripraviť („varit“ metamfetamín, sušiť šišky, listy konope...), často iné osoby potom tieto drogy predávajú, pričom tento proces vyžaduje relatívne vysokú mieru spolupráce, a v tomto prípade sa k takejto spolupráci priznali už viaceré osoby. Samozrejme, nie je úlohou svedkov ani obžalovaných hodnotiť, či táto spolupráca bola na úrovni zločineckej skupiny, je na prokurátorovi, aby preukázal takú mieru sofistikovanosti celého procesu, ktorá dôvodí konštatáciu najvyššej miery organizovanosti trestnej činnosti.

Tu prokurátor preukázal jediné - deľbu práce medzi jednotlivými aktérmi celého procesu. Niet síce sporu, že išlo o minimálne spontánne riadený proces, v rámci ktorého každý mal svoju úlohu, každý vedel, za kým má ísť a na čele tejto štruktúry bol podľa všetkého jeden človek (nie je však popísané, ako zoskupenie riadil), to je však bez pochybností na konštatovanie existencie zločineckej skupiny nesporne málo. Ak by už tento druh distribúcie drog a v podstate priateľskej spolupráce všetkých zainteresovaných mal byť považovaný za „narkomafiu“ v zmysle zločineckej skupiny, za člena narkomafie by musel byť považovaný každý z bohužiaľ zrejme veľkého počtu „dílerov“ drog na Slovensku, pričom každý z tzv. koncových dílerov (predávajúcich konečným užívateľom) by bol v rámci akceptovania názoru prokurátora osobou činným pre zločineckú skupinu.

Nemožno nedodať i to, že orgány činné v trestnom konaní niektoré „drogové obchody“, tiež organizované viacerými často identickými osobami vykonávané v podstate identickým spôsobom, stíhajú ako

spolupáchatelstvo, niektoré ako vykonávané členmi organizovanej skupiny, niektoré ako členmi zločineckej skupiny a niekde „dílovanie“ s drogami označujú ako „činnosť pre zločineckú skupinu“. To v konečnom dôsledku vyvoláva doslova chaos, pričom dôvodu vytvorenia takéhoto stavu vec vybavujúci samosudca doslova nerozumie a nespochybnenú potrebu trestať drogových dílerov podľa jeho názoru je možné zabezpečiť aj bez potreby naozaj umelého vytváranie desiatok zločineckých skupín a bez potreby zaťaženie špecializovaného súdu, ktorého špecializácia v zmysle teleologického výkladu zákona naozaj nespočíva v špecializácii na odkrývanie vzťahov v rámci naozaj „klasického drogového biznisu“ (v rámci tohto i súvisiacich konaní viackrát doslova odznelo, že „v Seredi každý, kto nemal prácu, díloval s drogami“).

Najkonkrétnejšie fungovanie zoskupenia popísal svedok T. C.. Ten doslova uviedol, ako uvádza v obžalobe aj prokurátor, že ...drogovú trestnú činnosť páchal aktívne aj s ľuďmi, ktorí sú uvedení v uznesení, ku ktorému dnes ako svedok vypovedá. Jeho primárnou činnosťou bolo zabezpečovanie tabliet zn. Cirrus 120 mg, ktoré slúžili na výrobu pervitínu. Tieto tabletky zabezpečoval od osoby menom E. O. z Námestova, ktorý mu ich do Serede zasielal, a to prostredníctvom svojich kuriérov, konkrétne M. B., ktorý bol taktiež odniekaľ z Oravy. ... Na distribúcii tabletiiek sa s ním podieľal M. O., prezývaný „Púčik“, a v podstate ich dodávali každej skupine v rámci mesta Sereď, taktiež osobám, ktoré boli začlenené do jednotlivých skupín. Z jeho pohľadu v rámci mesta Sereď fungovali dve silné zoskupenia, ktoré spadali pod A. H. a M. Z.. Tu chce uviesť, že aj na hlavnom pojednávaní na Špecializovanom trestnom súde v Pezinku, kde vypovedal vo veci obv. A. H. a spol., uviedol, že hierarchia a fungovanie drogovkej zločineckej skupiny nie je totožná s klasickými zločineckými skupinami, ako sú napr. „Piťovci“. Ak má byť konkrétny, všetky osoby v rámci drogového biznisu vzájomne spolupracovali, vypomáhali si. B. I. pozná ako dlhoročného dílera pervitínu, ale o jeho trestnej činnosti nevie nič.

Obdobne činnosť zoskupenia popisovali aj ostatní svedkovia, ktorých výpovede boli na hlavnom pojednávaní čítané, pričom aj tí, ktorí vedeli o protiprávnej činnosti obžalovaného ju zjednodušene, ale najvýstižnejšie opisovali ako „drogy kúpil (od V. M. alebo iných) a potom predal“, pričom B. I. mal byť aj užívateľom drog. Svedkovia ho teda charakterizovali ako „samostatnú jednotku“, ktorá v podstate ani nebola súčasťou zoskupenia, ktorého členovia spolupracovali užšie. Koordináciu ostatných ako „spoluprácu“ svedkovia doslova opisovali a tvrdili, že sa jednoducho nakupovalo od toho, kto mal, pričom však nespochybnovali, že „silní“ (z výpovedí vyplýva, že v „drogovom biznise“) boli tzv. H. a V..

Ako už bolo uvedené, štruktúrovanosť skupiny musí mať určitú vskutku vysokú kvalitu, pričom istú kvalitu spolupráce musí mať každá trestná činnosť, na ktorej sa podieľa viac osôb (viď vyššie uvedené opisy spolupáchatelstva, organizovanej a zločineckej skupiny). Aj v prejednávacom prípade je určitá miera spolupráce, včítane rozdelenia úloh medzi páchatelmi, ich riadenie a vzájomná koordinácia, potrebná už pre úspešné páchanie trestného činu v jeho základe (v tomto prípade trestného činu podľa § 172 Trestného zákona) vo forme spolupáchatelstva. Na to však, aby boli naplnené vyššie formy trestnej súčinnosti (organizovaná, zločinecká skupina), musí ísť o takú mieru súčinnosti, ktorá výrazne/zjavne zvyšuje úspešnosť páchania konkrétneho druhu trestnej činnosti.

V tomto prípade nič nenasvedčuje tomu, že v prípade skupiny okolo A. H. ide o takú mieru súčinnosti, ktorá výrazne - nad mieru pomerov, ktoré si vyžaduje úspešnosť každého skupinového „dílovanie“ s drogami - zvyšuje úspešnosť obchodu s drogami. Ešte raz, jednoducho, ale zrozumiteľne - relatívne veľká skupina osôb v Seredi sa rozhodla živiť sa ilegálnym predajom omamných a psychotropných látok, začali spolupracovať, zarábať a deliť si zisky v miere, ako sa každý na procese zúčastňoval. To, že každý v procese mal svoju úlohu, z nich v žiadnom prípade nemôže robiť zločineckú skupinu. Miera organizovanosti pripomína nanajvýš skupinu organizovanú, pričom obžalovaný I. lenom ani takéhoto ani iného zoskupenia nebol (nedáva mu to za vinu ani prokurátor). Aj z už spomenutých medzinárodných kritérií toto zoskupenie napĺňa nanajvýš 5 znakov (ide o prvých päť vymenovaných znakov zo spolu jedenástich), pričom na uznanie zločineckej skupiny je potrebných naplnenie minimálne šiestich znakov. V tomto prípade naplnenie šiestich a viac vyššie vymenovaných znakov neprichádza do úvahy (disciplína, kontrola, používanie násilia, zastrasovanie, ovplyvňovanie politiky, využívanie komerčných štruktúr, zapojenie sa do prania špinavých peňazí ani pôsobenie na medzinárodnej úrovni jednoducho neboli preukázané).

Naozaj dopĺňujúco, ale pre vec významne, dokresľuje celú mozaiku chápania problematiky aj rozsudok tunajšieho súdu zo dňa 22.04.2022 sp. zn BB 4T 12/2020, ktorý bol na hlavnom pojednávaní prečítaný a v rámci ktorého iný senát tohto súdu skupinu osôb okolo A. H. spod obžaloby za trestný čin podľa § 296 Trestného zákona oslobodil, lebo nebolo dokázané, že sa stal skutok, pre ktorý sú obžalovaní stíhaní - teda podľa názoru tohto senátu v súlade s názorom samosudcu v tejto veci koordinácia protiprávnych činností zoskupenia nedosahovala kvalitu vyžadovanú pre zločineckú skupinu.

K odrážke označenej (B)

Premietnuc vyššie uvedené pravidlá na tento prípad, je možné konštatovať, že obžalovaný je „jednoduchý“ díler drog, pri ich zadovážovaní si spolupracujúci raz s jedným, raz s druhým. Úvahy v rámci (B) by bolo možné krátko zhrnúť aj do konštatovania - ak nie je zločinecká skupina, nemôže existovať činnosť pre zločineckú skupinu, čo je určite logicky nenapadnuteľný konštrukt. Napriek tomu súd považuje za potrebné zdôrazniť aj nasledovné fakty.

Ako už bolo uvedené, trestný čin podľa § 296 Trestného zákona je úmyselným trestným činom. To znamená, že na preukázanie viny je potrebné preukázať či už priamy alebo nepriamy úmysel vyvolať následok, s ktorým počíta hmotnoprávne ustanovenie Trestného zákona, prípadne byť s týmto následkom uzrozmeneý. Preložiac túto teóriu (§ 5 Trestného zákona) do tohto prípadu - páchatel'ovi aj v prípade, že by vyššie popisované zoskupenie malo znaky zločineckej skupiny (a súd by sa v názore na (A) mýlil), pre prípad uznania viny musí byť preukázané, že si minimálne bol vedomý štruktúry skupiny dôvodiacej záver o zločineckej skupine a s jej existenciou a prácou pre ňu bol uzrozmeneý.

Tu páchatel'ovi bolo preukázané aj na základe jeho priznania jediné - že nakupoval drogy od ľudí, ktorí boli súčasťou drogovej scény v Sereďi a tieto ďalej predával. Nik z vypočutých nehovorí o tom, že by plnil niekoho pokyny, bol v niekoho područí a jediné, o čo sa snažil a o čo mu išlo bolo naplnenie jeho materiálnych potrieb, teda zarobenie peňazí. Nič nepreukazuje, že by si mal byť vedomý toho, že je súčasťou nejakej organizovanej skupiny ľudí a výraz „samostatná jednotka“ relatívne výstižne definuje jeho postavenie v rámci podľa dôkazov dobre organizovaného drogového biznisu v meste Sereď.

Nedá sa nespomenúť ešte jedna vec - konštrukt, na základe ktorého sa „koncoví díleri drog“ definujú ako osoby činné pre zločineckú skupinu sa pre vec vybavujúceho samosudcu javí byť ako konštrukt chybný a nevystihujúci podstatu činnosti pre zločineckú skupinu. Jednoduché profitovanie na drogovom biznise je totiž vskutku jednoduchou a z podstaty veci neopomenuteľnou súčasťou takéhoto biznisu a nemá nič spoločné so „zachovaním existencie skupiny“ alebo s „páchaním trestných činov takouto skupinou“ (viď aj predchádzajúce vysvetlenia). Relevantné „spoločné“ to má s jedinou vecou - snahou o nezákonné obohatenie sa. Inak povedané vec vybavujúci samosudca za činnosť pre zločineckú skupinu nepovažuje samotné páchanie trestnej činnosti, ktorú existencia takejto skupiny umožňuje a činnosťou pre zločineckú skupinu nie je trestná činnosť jej samej.

Koncept „činnosti pre skupinu“ súd nespochybňuje (nemá ani právo meniť vôľu zákonodarcu), len zdôrazňuje, že efekt takejto činnosti je a musí byť zameraný inde - na pomoc takejto skupine, uľahčenie jej fungovania a zotrvania sofistikovaného modus operandi umožňujúceho ovládnuť priestor, v ktorom skupina operuje. Môžu to byť tak rôzne typy „vybavovania na úradoch“, ako aj fyzická alebo intelektuálna pomoc spočívajúca napr. v poskytnutí služieb členom skupiny (vedenie motorového vozidla v zmysle akejsi ochranky významných členov skupiny, upratovanie priestorov v zmysle napr. zahľadzovania krvných či iných stôp, vybavovanie logistiky chodu napr. podnikateľského subjektu zapojeného do nelegálnych činností alebo iného typu zoskupenia a pod.). I tu však musí ísť o pomoc zahŕňajúcu vedomostnú zložku týkajúcu sa znalosti toho, komu pomáham, pričom v praxi môže nastať problém medzi rozlišovaním činnosti pre skupinu a podpory zločineckej skupiny. Nič to však nemení na závere, že trestná činnosť sama o sebe nie je činnosť pre zločineckú skupinu, ale jednoducho trestná činnosť sama o sebe, ktorej sa, samozrejme, môže dopúšťať aj člen zločineckej skupiny.

* * *

Pokiaľ ide o druh a výmeru trestu za spáchaný skutok, súd prihliadol ku všetkým doteraz uvedeným skutočnostiam, spôsobu spáchania trestného činu, k stupňu závažnosti takého konania, ako i k charakteristike osoby páchatel'a a jeho minulosti.

V súvislosti s typovou závažnosťou trestného činu, za ktorý bola uznaná vina (predtým typová spoločenská nebezpečnosť trestného činu) nie je potrebné osobitne zdôrazňovať, že nebezpečenstvo obchodovania s omamnými a psychotropnými látkami ako protispoločenského javu zdôrazňuje nielen náš Trestný zákon a vnútroštátne predpisy, ale aj množstvo medzinárodno-právnych dokumentov, či už záväzného (hard law) alebo odporúčajúceho (soft law) charakteru. Závažnosť tohto protispoločenského javu zákonodarca odzrkadľuje aj v stanovených trestných sadzbách za jednotlivé „drogové“ trestné činy, ktoré naozaj možno považovať za trestné sadzby prísne. Prísnosť týchto sadzieb však odráža naliehavú spoločenskú potrebu tento jav všetkými možnými prostriedkami, vrátane prostriedkov, represívnych potierať.

Pokiaľ ide o závažnosť spáchaného trestného činu pre spoločnosť z hľadiska individuálneho (hodnotenie osoby páchatel'a a konkrétosti skutku), súd uvádza, že obžalovaný bol doteraz 5 krát súdom trestaný a v poslednom čase výhradne za „drogovú“ trestnú činnosť, pričom viaceré trestné stíhania takéhoto charakteru ešte prebiehajú (v zmysle aktuálne aplikovaného prístupu súdov však automaticky takýto stav nemusí vždy znamenať - čo je aj tento prípad - „čakanie“ na právoplatnosť ukončenia predchádzajúceho trestného stíhania v zmysle prípadnej potreby uloženia súhrnného trestu). V konečnom dôsledku túto okolnosť súd vyhodnotil ako okolnosť priťažujúcu v zmysle § 37 písm. m) Trestného zákona. Ako poľahčujúca okolnosť bolo vyhodnotené priznanie sa obžalovaného (§ 36 písm. l) Trestného zákona).

Podľa § 38 ods. 2, ods. 3 ods. 4 Trestného zákona pri určovaní druhu trestu a jeho výmery musí súd prihliadnuť na pomer a mieru závažnosti poľahčujúcich okolností a priťažujúcich okolností. Ak prevažuje pomer poľahčujúcich okolností, znižuje sa horná hranica zákonom ustanovenej trestnej sadzby o jednu tretinu, ak prevažuje pomer priťažujúcich okolností, zvyšuje sa dolná hranica trestnej sadzby o jednu tretinu. V tomto prípade je základná trestná sadzba, v rámci ktorej súd ukladá trest odňatia slobody desať až pätnásť rokov, pričom žiadne pre vec rozhodné okolnosti túto základnú sadzbu nemenia a neexistujú tiež podmienky, ktoré by umožňovali mimoriadne zníženie základnej trestnej sadzby.

V súvislosti s výmerou uloženého trestu odňatia slobody je potrebné poukázať predovšetkým na ustanovenia Trestného zákona, ktoré upravujú základné zásady ukladania sankcií. Podľa § 34 ods. 1 Trestného zákona trest má zabezpečiť ochranu spoločnosti pred páchatel'mi tým, že im zabráni v páchaní ďalšej trestnej činnosti a vytvorí podmienky na ich prevýchovu a k tomu, aby viedli riadny život. Súčasne má iných odradiť od páchania trestných činov, pričom zároveň vyjadruje morálne odsúdenie páchatel'a spoločnosťou. Trest má postihovať iba páchatel'a tak, aby bol zabezpečený čo najmenší vplyv na jeho rodinu a jemu blízke osoby. Podľa § 34 ods. 4 Trestného zákona pri určovaní druhu trestu a jeho výmery, súd prihliadne najmä na spôsob spáchania činu a jeho následok, zavinenie, pohnútku, priťažujúce okolnosti, poľahčujúce okolnosti a na osobu páchatel'a, jeho pomery a možnosť nápravy.

Prihliadnuc ku všetkým týmto uvedeným skutočnostiam súd obžalovanému B. I. uložil trest odňatia slobody pri dolnej hranici zákonom stanovenej sadzby, hoc nie na samom jej spodku. Má za to, že takto určený a vymeraný trest v dostatočnom rozsahu splní účel tak, ako je definovaný vyššie uvedenými ustanoveniami Trestného zákona. Pri stanovení výšky trestu zobral do úvahy tak rozsah trestnej činnosti ako aj celkové okolnosti prípadu - vrátane tej skutočnosti, že nie po prvý krát ide o opakovanie rovnorodej a vskutku jednej z najzávažnejších trestných činností. Premietnuc uvedené na tento prípad je možné zjednodušiť, ale najvýstižnejšie konštatovať, že vo všeobecnosti okolnosti prípadu doslova prikazujú súdu pohybovať sa pri ukladaní trestu pri hornej hranici zákonom stanovenej sadzby - u osoby, ktorá viacnásobne nevyužije šancu na nápravu a recidivuje v podstate hneď po predchádzajúcom skončení obmedzenia osobnej slobody nemožno uvažovať inak. Jedinou okolnosťou, ktorý narúša aplikáciu tohto základného princípu, ktorý je potrebné aplikovať i na tento prípad, je priznanie sa a oľutovanie spáchania trestnej činnosti. Inak povedané, jedine priznanie sa v konečnom dôsledku bolo dôvodom toho, že trest bol ukladáný v dolnej polovici zákonom stanovenej trestnej sadzby, ktorá - nemožno nedodať - je vskutku prísna.

Pre výkon trestu bol obžalovaný zaradený do ústavu na výkon trestu s maximálnym stupňom stráženia, nakoľko spáchal obzvlášť závažný zločin a v zmysle § 48 ods. 3 písm. b) Trestného zákona je zákonodarcom predpísané zaradenie takéhoto obžalovaného do ústavu na výkon trestu s najprísnejším režimom. Súd nezistil žiadne okolnosti, ktoré by umožňovali ohľadne zaradenia páchatel'a do ústavu na výkon trestu použitie „zmierňujúceho“ ustanovenia §-u 48 ods. 4 Trestného zákona - závažnosť trestného

činu ani miera narušenia páchatel'a (tá je vskutku vzhľadom k recidíve vysoká) dôvodnosť takéhoto kroku nezakladajú.

Okolnosti zakladajúce dôvodnosť uloženia trestu prepadnutia majetku súd nezistil, zistil však okolnosti zakladajúce dôvodnosť uloženia trestu prepadnutia vecí - konkrétne vymenovaných vecí z vecí zaistených, pričom ide o veci, ktoré boli použité na spáchanie trestného činu (v prípade ostatných zaistených vecí nejde o veci, na ktoré sa vzťahuje možnosť uloženia trestu prepadnutia vecí).

V zmysle vo výroku uvedených ustanovení Trestného zákona bol obžalovanému uložený ako ochranné opatrenie aj ochranný dohľad, nakoľko obžalovaný spáchal obzvlášť závažný zločin. Jeho výmera v zmysle už uvedených úvah súdu bola stanovená v polovici zákonom stanovenej sadzby. Podľa § 77 ods. 1 Trestného zákona podmienky výkonu tohto ochranného opatrenia stanoví probačný a mediačný úradník okresného súdu, v ktorého obvode má bydlisko obžalovaný a ku ktorému sa tento musí dostaviť do dvoch pracovných dní po prepustení z výkonu trestu.

Z týchto dôvodov súd ohľadne viny a trestu rozhodol tak, ako je to uvedené vo výroku tohto rozsudku. neoprávnene kúpil, predal psychotropnú látku, ktorú prechovával po akúkoľvek dobu a už bol za taký čin odsúdený, čin spáchal závažnejším spôsobom konania (po dlhší čas) a vo väčšom rozsahu

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je prípustné odvolanie do 15 dní odo dňa oznámenia rozsudku, pokiaľ sa ho oprávnená osoba výslovne nevzdala. Oznámením rozsudku je jeho vyhlásenie v prítomnosti toho, komu treba rozsudok doručiť. Odvolanie je potrebné podať na Špecializovanom trestnom súde v Pezinku, pracovisko Banská Bystrica. O odvolaní rozhodne Najvyšší súd Slovenskej republiky v Bratislave.